

**Presentació de la candidatura de Maria Corominas i Piulats
com a membre numerària de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC**

Maria Corominas Piulats

Per a mi representa un motiu de gran satisfacció presentar la candidatura de la Dra. Maria Corominas Piulats per a ocupar una de les places vacants de l'àrea de Comunicació i antropologia de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'Institut d'Estudis Catalans, i fer-ho per delegació dels Drs. Josep Maria Casasús i Joan Francesc Mira, membres d'aquesta secció, amb el suport addicional del Dr. Josep Gifreu, membre de la Secció Filològica i reconegut expert en l'àmbit de recerca en comunicació.

Maria Corominas, nascuda a Solsona l'any 1961, llicenciada l'any 1984 i doctora des de 1989, forma part de les primeres generacions de professores de comunicació formades a la pròpia Facultat de Ciències de la Informació de la Universitat Autònoma de Barcelona, creada l'any 1971.

Des del mateix inici de la seva carrera acadèmica, com a investigadora en formació, la Dra. Maria Corominas va orientar la seva recerca cap a temes de la màxima rellevància per a l'espai català de comunicació.

Des de 1985 a 1989, com a becària del Pla de Formació de Personal Investigador, va preparar la seva tesi doctoral sobre «Política lingüística i política de mitjans a Europa (ràdio i televisió)» que analitzava les relacions entre la política lingüística i la política aplicada a la ràdio i a la televisió a cinc Estats de l'Europa occidental: Bèlgica, Suïssa, França, el Regne Unit i Espanya, sota la direcció del Dr. Josep Gifreu.

El tribunal, presidit per Antoni M. Badia i Margarit, amb Miquel de Moragas, Sebastià Serrano, Jordi Berrio i Anna Torrent, li va concedir la màxima qualificació de matrícula d'honor.

Anteriorment, des de 1984 a 1987, ja havia participat a la recerca «Manual i terminologia sobre informació i comunicació en llengua catalana», realitzat a l'Institut d'Estudis Catalans, sota la direcció dels professors Jordi Berrio i Enric Saperas

L'any 1986 va participar activament a l'Àrea de mitjans de comunicació i noves tecnologies del *II Congrés Internacional de la Llengua Catalana*, celebrat a Perpinyà, amb una ponència dedicada a una temàtica de la que és pionera: «Política lingüística i sistema de comunicació».

Posteriorment, va participar en els primers projectes de recerca liderats pel Dr. Josep Gifreu i que varen anar establint les bases d'un concepte, el «d'espai català de comunicació», que ha inspirat, fins ara mateix, les polítiques nacionals de comunicació i cultura a Catalunya. Així, va participar com a investigadora i com a coordinadora general del projecte *La construcció d'un espai català de comunicació* realitzat per encàrrec del Centre d'Investigació de la Comunicació (CEDIC) de la Generalitat de Catalunya de l'any 1989 al 1991 i del llibre que duu el mateix nom.

Posteriorment, la seva activitat de recerca ha anat desenvolupant tres línies principals, que s'han enriquit mútuament:

- Estudis sobre la llengua, i en especial sobre la llengua catalana, als mitjans de comunicació.
- Estudis sobre l'estructura (és a dir, l'organització) i les polítiques de comunicació a Catalunya, emmarcades en el context europeu.
- I més recentment, estudis sobre la transformació digital dels mitjans de comunicació. La digitalització, no és pas un tema exclusiu ni de Catalunya ni

**Presentació de la candidatura de Maria Corominas i Piulats
com a membre numerària de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC**

d'Europa, però té una transcendència particular a Catalunya, tant per les polítiques que s'hi poden aplicar com per les profundes transformacions que comporta en relació amb la llengua.

Aquestes tres línies de recerca s'han completat amb una important tasca docent sobre teoria de la comunicació, amb una permanent actualització dels seus coneixements sobre teories i metodologies dels estudis de comunicació, reconeguda amb les millors qualificacions pels alumnes. Com a exemple d'aquesta competència docent podem citar la seva «llició bàsica» publicada al Portal de la Comunicació de l'InCom-UAB, sobre «Estudis de la recepció» que ha rebut prop de 400.000 visites en els 6 darrers anys, essent la llició més visitada d'aquest Portal.

Sobre recerca en matèria de llengua i mitjans de comunicació

A part dels seus primers estudis ja esmentats, i per encàrrec de l'IEC, Maria Corominas va dirigir fins a tres edicions (2001-2004) de l'Informe *El català als mitjans de comunicació a Catalunya (Premsa, ràdio, televisió, Internet, indústries culturals)*, els principals resultats del qual es van publicar a l'Informe de la Comunicació a Catalunya 2001-2002 i 2003-2004.

Com a publicació internacional destacada en aquest camp podem esmentar «Media Policy and Language Policy in Catalonia», publicat a *Minority Language Media. Concepts, critiques and Case Studies* de Mike Cormack i Niamh Hourigan (eds.)¹.

Sobre recerca específica sobre el sistema audiovisual

Una de les seves primeres obres en aquest àmbit de recerca, a part de les ja esmentades activitats sobre l'espai català de comunicació, és la coautoria amb Miquel de Moragas de l'estudi *La comunicació local a Catalunya*, elaborat per al congrés mundial de la International Association of Mass Communication Research (IAMCR), celebrat a Barcelona l'any 1988 (editat per la Diputació de Barcelona en català, en castellà i en anglès).

També destacar, el mateix 1988, la publicació del llibre, amb Montse Llinés, *La televisió a Catalunya*².

Posteriorment ha participat com a investigadora en diversos projectes de recerca competitiu: de 1991 a 1994 en el projecte *Televisió i Regions a la Comunitat Econòmica Europea*; de 1995 a 1998 en el projecte *La demanda social de comunicació i les televisions a les regions d'Europa*³.

Ha estat responsable científica de les primeres tres edicions de l'Informe de la Comunicació a Catalunya, de 2000, 2001-2002 i 2003-2004.

Com a publicació internacional destacada en aquest camp podem esmentar «Access to and participation in television in Spain», publicat a la revista *Gazette* l'any 1996⁴.

Maria Corominas també és investigadora del Grup Consolidat de Recerca «Grup d'Estudis Internacionals de Televisió», des de la seva creació, l'any 1997. Aquest equip, del qual en sóc l'investigador principal, ha rebut el reconeixement per part de la Generalitat de Catalunya, ininterrompudament, des que es va fundar, i ha obtingut fins a l'actualitat un total de tres renovacions consecutives.

Sobre recerca en matèria de tecnologies

¹ Clevedon-Buffalo-Toronto, Multilingual Matters, pàg. 168-187. ISBN-13: 978-1-85359-964-4.

² Sant Cugat del Vallès (Barcelona): Libros de la Frontera. ISBN 84-85709-72-1 (L)

³ DGICYT. Ministerio de Educación y Ciencia, Madrid.

⁴ COROMINAS, Maria; Bernat LÓPEZ (1996): «Access to and participation in television in Spain», en *Gazette*, núm. 57, pàg. 147-165. Holanda, Kluwer Academic Publishers. ISSN 0016-5492.

**Presentació de la candidatura de Maria Corominas i Piulats
com a membre numerària de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC**

Més recentment, responent els nous reptes que significa la digitalització i els processos de convergència multimèdia en els sectors de la comunicació, la seva recerca s'ha orientat en aquesta nova direcció, reinterpretant així, o actualitzant així, les seves recerques anteriors sobre la llengua i els mitjans, i sobre l'estructura o sistemes de comunicació.

Des de 1988 a 1991 va participar en el projecte *La demanda social d'informació i els nous mitjans: videotext i teletext*⁵, i des de 1999 a 2002 en el projecte *La convergència entre televisió i Internet a l'era digital*⁶.

Ja com a investigadora principal, de 2003 a 2006, ha dirigit el projecte competitiu *La comunicació local en l'entorn digital a Espanya. Transformacions del sistema audiovisual local* (2003-2006), aprovat pel Ministerio de Ciencia y Tecnología en el Plan Nacional de I+D+I.

Fruit d'aquesta darrera recerca i com a publicació internacional podem esmentar «Digitalisation and the Concept of "Local": The Case of Radio in Spain», a *Journal of Radio Studies*⁷.

Sobre la seva activitat de gestió i difusió acadèmica

Juntament amb la tasca de recerca, tot i la seva joventut, ha desenvolupat nombroses tasques de gestió acadèmica fins assolir l'actual condició de Presidenta de la Societat Catalana de Comunicació de l'IEC, per elecció d'aquesta societat el mes de març de 2006, havent-ne estat sòcia des de 1989.

Ha tingut diversos càrrecs acadèmics com a vicedegana i com a vicedirectora de Departament a la UAB, i ha estat durant 8 anys subdirectora de l'Institut de la Comunicació d'aquesta mateixa Universitat. Ha organitzat diverses jornades i congressos; entre els més destacats: les jornades de comunicació de la setmana dels premis octubre, a València, des de 1999 fins 2006. Com a subdirectora de l'InCom-UAB ha participat en l'organització del congrés de la International Association for Media and Communication Research (IAMCR), el congrés més gran que s'ha fet mai sobre aquesta temàtica, celebrat a Barcelona l'any 2002.

Actualment, i des de març de 2007, és Cap de l'Àrea d'Estudis, Recerca i Publicacions del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, àrea que aplega la recerca pròpia, la coordinació de recerques externes i les publicacions, que inclouen la revista *Quaderns del CAC*.

La seva característica

L'enumeració dels mèrits del currículum no expressen però suficientment una de les qualitats més destacades de Maria Corominas com a investigadora i professora: el seu rigor en la realització i direcció de treballs científics, des del plantejament i les qüestions metodològiques a les conclusions, passant per la justificació acurada de totes les afirmacions. Això l'ha convertit en una de les millors directores de recerca que tenim a Catalunya en matèria de comunicació. Així en donen testimoni les tesis recents, una d'elles, la de Josep Àngel Guimerà, *La televisió local a Catalunya: gestació, naixement i transformacions (1976-2006)*, guanyadora del premi a la recerca del Consell de l'Audiovisual de Catalunya l'any 2007.

⁵ Projecte CICYT (PB87-0777). Ministerio de Educación y Ciencia, Madrid

⁶ PB98-0874 DGICYT Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. Madrid.

⁷ COROMINAS, Maria, Montse BONET; Josep Àngel GUIMERÀ; Isabel FERNÁNDEZ (2006) «Digitalisation and the Concept of "Local": The Case of Radio in Spain», a *Journal of Radio Studies*, United States, vol. 13:1, maig, pàg. 116-128. ISSN 1095-5046.

**Presentació de la candidatura de Maria Corominas i Piulats
com a membre numerària de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC**

La seva aportació potencial a l'IEC

En fer la nostra proposta, els Dr. Casasús, Joan Francesc Mira, Josep Gifreu i jo mateix, Miquel de Moragas, considerem la rellevància de les aportacions que Maria Corominas pot fer a la nostra institució acadèmica, tenint en compte la seva preparació científica i els nous reptes que en els propers anys hauran d'afrontar la llengua i la cultura catalanes davant de la digitalització dels processos de producció i de difusió de la informació, i en general de la convergència multimèdia i la globalització.

La proposta a favor de Maria Corominas Piulats es basa en el seu prestigi i en les aportacions que ja ha fet a les ciències de la comunicació i la cultura catalana, però la proposta també apunta al futur, considerant les responsabilitats que li correspondrien en el cas de ser aprovada la seva candidatura. La seva preparació en temes de comunicació i identitat, i al mateix temps el seu coneixement de les noves tecnologies de la comunicació i la informació, la prefiguren com una experta especialment indicada per les polítiques de recerca i de difusió de la Secció de Filosofia i Ciències Socials i del conjunt de l'Institut d'Estudis Catalans.

Estem convençuts que la incorporació de Maria Corominas a la Secció de Filosofia i Ciències Socials, i en general a l'IEC, contribuirà a la renovació i actualització dels nostres coneixements. La incorporació d'una investigadora de les seves característiques podrà ajudar-nos a respondre als grans reptes que des de la comunicació ha d'afrontar la nostra llengua i la nostra cultura. Per això sol·licitem el seu vot favorable a aquesta proposta.

MIQUEL DE MORAGAS SPÀ
Barcelona, 31 de març de 2008